

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-04-09
Besvaras senast
2021-04-21 kl. 12.00

Till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2020/21:2483 Älvdalskan som språk

År 2000 ratificerade Sverige Europarådets minoritetsspråkskonvention, genom vilken Sveriges erhö ll fem nationella minoritetsspråk.

Sedan 2005 har representanter för den älvdalska språkgemenskapen haft kontakt med både regeringen och Europarådets sekretariat i syfte att få älvdalskan erkänd som landsdels- eller minoritetsspråk enligt Europarådets konvention. Europarådet har sedan dess uppmanat Sverige att företa en oberoende utredning av älvdalskan, vilket hittills inte har skett. De argument som förs fram för att älvdalskan ska erkännas som minoritetsspråk  r följande: Avståndet till svenska är stort; älvdalskan har av hävd talats i ett avgränsat territorium; älvdalskan är starkt förankrad lokalt och utgör en viktig identitetsmarkör i det område som motsvarar den gamla  lvdalens socken; älvdalskan fungerar *de facto* redan som ett språk – som ett modersmål, ett kommunikationsmedel som används både i hemmet och i offentliga sammanhang, i böcker, delvis på förskolan och i skolan och inom traditionell och populärkultur.

 lvdalskan  r delvis standardiserad – sedan 2005 finns det ett  lvdalskt stavningssystem och dessutom utgivna grammatik- och ordböcker. Dessutom har en rad kurser och konferenser om älvdalskan hållits och en rad vetenskapliga artiklar och avhandlingar publicerats under de senaste åren. Dessa argument anses av en rad forskare,  lvdalens kommun och ett flertal föreningar vara tillräckliga för att älvdalskan ska uppfylla kraven för ett erkännande enligt Europarådets minoritetskonvention.

I december 2000 skrev Europarådets ministerråd att även de anser att älvdalskan uppfyller språkkraven och att Sverige hädanefter b r betrakta älvdalskan som språk i framtida kommunikation med Europarådet. Det bör även noteras att det inte föreligger hinder för att språkliga varieteter, som tidigare har betraktats som dialekter, ska kunna få en spr kstatus enligt konventionen. Så har det varit exempelvis med meänkieli, som 2000 fick spr kstatus i Sverige.

 lvdalsktalande barn kan i nuläget få undervisning i älvdalska i skolan tack vare projekt pengar. När projektet är slut nästa år kommer dessa barn inte längre att få sin laga rätt att utveckla sitt modersmål i skolan.

Av ett brev från den 3 februari 2021 från Kulturdepartementet till programmet *Språket på P1* framgår det att departementet betraktar älvdalskan som ett folkmål eller dialekt och inte agerar i frågan.

Bland annat hänvisar departementet till Isofs rapport från 2017. Syftet med rapporten är dock att ”skapa en nulägesbild av situationen för älvdalskan, med fokus på frågan om dess språkpolitiska status”. Rapporten redovisar inte en vetenskaplig studie. Vidare skriver Isofs chef Martin Sundin i ett brev till samma program i P1 från den 12 februari följande: ”ISOF har som myndighet inte någon hållning i frågan om älvdalskans definition som språk eller dialekt och inte heller om det vore önskvärt att älvdalskan blev ett nationellt minoritetsspråk.”

Däremot finns det en del vetenskapliga studier som bekräftar de argument som förs fram för att älvdalskan uppfyller språkkriterierna enligt Europarådets konvention, en bild som alltså även delas av Europarådet.

Min fråga till kultur- och demokratiminister Amanda Lind är:

Har ministern och regeringen för avsikt att följa Europarådets uppmaning och företa det som är nödvändigt för att älvdalskan ska erkännas som landsdels- och minoritetsspråk i Sverige enligt Europarådets konvention och om så inte är fallet, varför inte?

.....

Peter Helander (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren